सहावी – सामान्य विज्ञान (मराठी माध्यम)

महाराष्ट्र विद्या प्राधिकरण, पुणे 30.

प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र

शैक्षणिक प्रगती चाचणी : संकलित मूल्यमापन 2 : 2017 - 18

इयत्ता – सहावी : विषय – सामान्य विज्ञान (लेखी)

विद्यार्थ्याचे नाव : ____________________ **हजेरी क्रमांक :** [ ]

शाळेचे नाव : ____________________ **तुकडी :** ________

केंद्र : __________ **ता.** __________ **जि.** __________ **दिनांक :** / /2018

प्रश्न क्रमांक	1	2	3	4	प्रात्य./तोंडी	एकूण	शिक्षक स्वाक्षरी
प्राप्त गुण							
कमाल गुण	10	10	10	10	10	50	

तोंडी चाचणीची उत्तरे येथे लिही. (प्रत्येकी एक गुण)

O 1 ____________________

O 2 ____________________

O 3 ____________________

O 4 ____________________

O 5 ____________________

लेखी चाचणी

सूचना : ज्या उपप्रश्नांच्या पुढे (गुण 2) असे लिहिले आहे ते उपप्रश्न 2 गुणांसाठी आहेत. उर्वरित सर्व उपप्रश्न प्रत्येकी 1 गुणासाठी आहेत.

प्र. 1. खालील उपप्रश्न दिलेल्या सूचनेप्रमाणे सोडव.

अ) एका सरळ रेषेत न जाणाऱ्या वस्तूच्या गतीस ______________ गती असे म्हणतात.

1) एकरेषीय 2) नैकरेषीय 3) आंदोलित 4) यादृच्छिक

ब) सहसंबंध ओळखून त्याप्रमाणे दुसरी जोडी तयार करून लिही.

झाडाचे पिकलेले आंबे खाली पडणे : गुरुत्वीय बल

वर्गखोलीचे दार ओढणे : ______________

क) तुला माहीत असलेल्या दोन गुंतागुंतीच्या यंत्रांची नावे लिही.

1) ______________ 2) ______________

ड) गटात न बसणारा शब्द ओळखून योग्य पर्यायाच्या क्रमांकास गोल कर.

1) आंदोलित गती 2) वर्तुळाकार गती

3) यांत्रिक गती 4) नियतकालिक गती

इ) पुढील दोन गतींमधील वेगळेपण लिही. (गुण 2)

रेषीय गती	यादृच्छिक गती
1) एका सरळ रेषेत विस्थापन होणाऱ्या वस्तूंच्या गतीला रेषीय गती म्हणतात. उदा. – ______________ ______________	1) ______________ ______________ ______________ 2) उदा. – उडणारे फुलपाखरू

फ) पूर्वीच्या काळी दैनंदिन जीवनातील कोणकोणती कामे स्नायू बलाचा वापर करून केली जात असत, ते लिही. (गुण 2)

1) ____________________

2) ____________________

ग) पुढील कामासाठी कोणते साधे यंत्र वापरशील, ते लिही. (गुण 2)

1) विहिरीतून पाणी ओढणे. ____________

2) पतंगाचा कागद कापणे. ____________

प्र. 2. खालील उपप्रश्न दिलेल्या सूचनेप्रमाणे सोडव.

अ) खालीलपैकी अयोग्य जोडी ओळखून योग्य पर्यायाच्या क्रमांकास गोल कर.

1) ताणलेले रबर – स्थितिज ऊर्जा

2) काचेची तावदाने फुटणे – ध्वनी ऊर्जा

3) खेळण्याला चावी देणे – गतिज ऊर्जा

4) अन्नपदार्थ शिजवणे – उष्णता ऊर्जा

ब) दिलेले विधान चूक की बरोबर ते लिही.

घर्षण बल हे नेहमीच गतीच्या दिशेने कार्य करते. ____________

क) तराजू हा तरफेचा कोणता प्रकार आहे? ____________

ड) खालीलपैकी कोणती वस्तू चुंबकाकडे आकर्षित होते ते ओळखून योग्य पर्यायाच्या क्रमांकास गोल कर.

1) खोडरबर 2) लाकडाचा ठोकळा

3) टाचणी 4) तांब्याची तार

इ) खालील कोडे सोडव. (गुण 2)

उभा शब्द - बैलगाडी ओढण्यासाठी, बैलाने लावलेले बल

आडवा शब्द - ट्रॅक्टरने नांगरणीसाठी, लावलेले बल

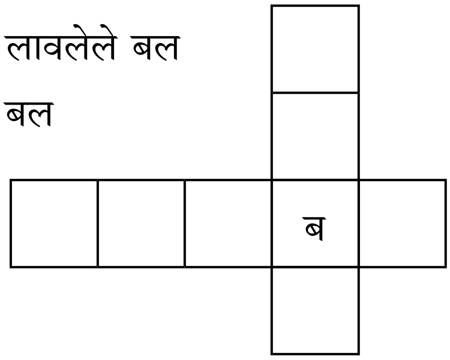

फ) खालील चुंबकाच्या आकृतीचे निरीक्षण करून चुंबकाचे प्रकार ओळखून त्यांची नावे लिही. (गुण 2)

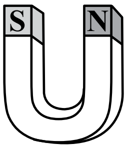

1) ______________ 2) ______________

ग) सूर्यप्रकाश एकूण किती रंगांनी बनलेला असतो? त्यातील तुला आवडणाऱ्या एका रंगाचे नाव लिही. (गुण 2)

____

____

प्र. 3. खालील उपप्रश्न दिलेल्या सूचनेप्रमाणे सोडव.

अ) पुढीलपैकी ऊर्जेचा प्रमुख स्रोत कोणता? ते ओळखून योग्य पर्यायाच्या क्रमांकास गोल कर.

1) लाकूड 2) सूर्य 3) पेट्रोल 4) डिझेल

ब) हे चिन्ह काय दर्शविते ते लिही.

____

क) 28 फेब्रुवारी हा राष्ट्रीय विज्ञान दिन कोणत्या शास्त्रज्ञाच्या सन्मानार्थ साजरा केला जातो? ते लिही.

____

____

ड) आजकाल अनेक यंत्रे, उपकरणे यामध्ये कोणत्या प्रकारचा चुंबक वापरला जातो? ते लिही.

____

____

इ) चुंबकीय पदार्थाची कोणतेही दोन उदाहरणे लिही. (गुण 2)

____

____

फ) सौरऊर्जावर आधारित विकसित करण्यात आलेल्या नवनवीन साधनांपैकी कोणत्याही दोन साधनांची नावे लिही. (गुण 2)

____

____

ग) अपारंपरिक ऊर्जा स्रोताची दोन उदाहरणे लिही. (गुण2)

अपारंपरिक ऊर्जा स्रोत - 1) __________ 2) __________

प्र. 4. खालील उपप्रश्न दिलेल्या सूचनेप्रमाणे सोडव.

अ) दिलेल्या विधानातील अचूक विधान ओळखून योग्य पर्यायाच्या क्रमांकास गोल कर.

1) चुंबकाचे दोन ध्रुव एकमेकांपासून वेगळे करता येतात.

2) चुंबकीय बल चुंबकाच्या दोन्ही ध्रुवांकडे एकवटलेले नसतात.

3) चुंबक प्रत्येक वेळी उत्तर-दक्षिण दिशेत स्थिर राहतो.

4) चुंबकाच्या सजातीय ध्रुवांमध्ये आकर्षण असते.

ब) न्यूटनने 'दि ऑप्टिक्स' हा ग्रंथ पुढीलपैकी कोणत्या विषयावर लिहिला आहे? योग्य पर्यायाच्या क्रमांकास गोल कर.

1) ध्वनी 2) प्रकाश 3) उष्णता 4) चुंबकत्व

क) ध्वनीची तीव्रता कोणत्या एककामध्ये मोजतात ते लिही?

ड) सूर्यमालेतील सर्वांत तेजस्वी ग्रह कोणता? योग्य पर्यायाच्या क्रमांकास गोल कर.

1) बुध 2) पृथ्वी 3) शुक्र 4) शनि

इ) तू स्वतःच्या घरी ऊर्जेची बचत करण्यासाठी कोणत्या दोन उपाययोजना करशील? ते लिही. (गुण 2)

फ) सूर्यमालेतील समाविष्ट असलेल्या कोणत्याही दोन घटकांची नावे लिही. (गुण 2)

ग) खालील चौकटीत ग्रहांची वैशिष्ट्ये दिलेली आहेत तर त्या ग्रहांची नावे दिलेल्या गोलात लिही. (गुण 2)

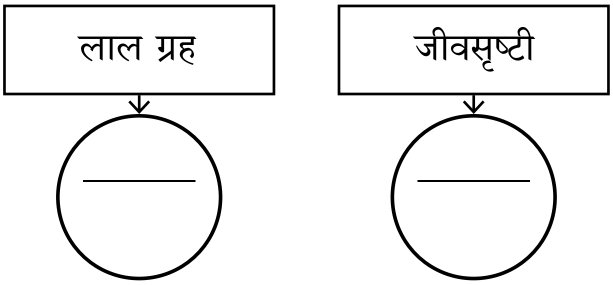

■■■